

Osnovne karakteristike RS i FBiH Zakona o stečajnom postupku

PORIJEKLO ZAKONA

- RS i FBiH modeli zakona o stečajnom postupku preuzeti iz stečajnog zakona Njemačke
- Njemački stečajni zakon je u primjeni od 1999. godine
- Od dana njegovog donosenja (1996) Njemačka je 3 godine prilagođavala sistem i vrsila obuku svih ucesnika u stečajnom postupku
- Pri izradi zakona, Nijemci su izucili oko 30 razlicitih sistema stečaja u svijetu, i napravili jedinstven kombinovan model
- Stečajni zakon iz USA, u dijelu reorganizacije, imao veliki uticaj na njih, iako je u USA u primjeni samo 25 godina

TREND – GLOBALIZACIJA PRAVILA STECAJNOG POSTUPKA

- U globalizaciji ekonomije investitori traže jednake uslove zaštite svojih prava i investicija, ma gdje bili
- Kao rezultat tih napora, stvaraju se pravila za ujednačavanje postupanja u stečajnim postupcima u svim modernim društvima
- Jedinstvena pravila UN o stečaju, te nekoliko Direktiva EU iz te oblasti
- Svaka zemlja, a naročito tranzicijska, koja želi da podstakne ulaganja i privuče investicije (strane i domace), mora ispostovati osnovne principe stečaja iz ovih međunarodnih dokumenata

- Prema ocjeni nekih međunarodnih stručnjaka, nasi modeli zakona su koncipirani kao moderni i potencijalno efikasni, te zadovoljavaju sve međunarodne principe koje jedan Zakon o stecajnom postupku treba da ima
- Posto je skoro pa direktno preuziman iz njemackog jezika, jezicke konstrukcije zakona su neobicne za nas pravni sistem, te ima dosta nejasnoca oko znacjenja pojedinih izraza
- Za sada nema mogucnosti za izmjene i dopune ovih zakona, te se zajedno trebaju traziti najbolji nacini njegove primjene

Osnovna koncepcija zakona

- **Stecajni postupak je hitan**

prema grubim procjenama 4 mjeseca stecajnog postupka kosta oko 50 000 KM, (bez vodjenja parnica) i to se isplacuje iz stecajne mase

- **Imovina stecajnog duznika fakticki pripada stecajnim povjeriocima**

imovina stecajnog duznika i sluzi za namirenje stecajnih povjerilaca na najbolji moguci nacin

u tom smislu stecajni povjerioci i donose najvaznije odluke u stecajnom postupku

- **zadatak stečajnog upravnika je da u sto je moguće većoj mjeri zadovolji interese stečajnih povjerilaca**

u tom smislu za sve strateske odluke mora imati saglasnost stečajnih povjerilaca

zato stečajni upravnik treba da sačuva stečajnu masu i da maksimizira njenu vrijednost

stečajni upravnik štiti interese svih stečajnih povjerilaca, pazeci da ni jedan od njih ne bude ostecen u njihovim pravima

Glavni akteri stečajnog postupka su (član 3):

- Stečajni sudija
- Stečajni upravnik
- Skupština povjerenilaca
- Odbor povjerenilaca (nije obavezno)

opcionalno:

- privremeni stečajni upravnik
 - privremeni odbor povjerenilaca
- Nema više: stečajnog vijeća

Stecajni sudija treba da (cl. 22):

- vodi i upravlja stecajnim postupkom, u skladu sa zakonom (izdaje rjesenja i imenuje pojedine aktere postupka kad je to odredjeno zakonom)
- vrši pravni nadzor nad radom stecajnog (i privremenog) upravnika
- imenuje:
 - stecajnog (i privremenog) upravnika
 - članove privremenog odbora
 - vjestake

Stecajni upravnik treba da (clan 25):

- udje u posjed imovine
- upravlja sa imovinom
- nastavi sa poslovanjem do izvjestajnog rocista, pod uslovima da se tim ne cini steta stecajnim povjeriocima
- napravi popis imovine i dugovanja
- verifikuje potrazivanja na ispitnom rocistu i podnese svoj izvjestaj na izvjestajnom rocistu (cl. 98. i 112)
- izradi stecajni plan, ako je dobio upustvo od stecajnih povjerilaca (cl. 143)
- vodi poslovne knjige
- zastupa stecajnog duznika u svim postupcima

Skupstina povjerenilaca treba da odluci

O:

- prekidu ili ponovnom pokretanju poslovanja (cl. 99)
- odluci da li ce stečajni dužnik u prodaju ili reorganizaciju
- o načinu i uslovima unovčenja imovine (cl. 101)
- o planu reorganizacije (cl.160-169)
- o imenovanju odbora povjerenilaca (cl. 29)
- o smjeni stečajnog upravnika

Odbor povjericilaca treba da:

- Pomaze i nadzire rad stecajnog upravnika (29. st. 5)
- Daje saglasnost za sve znacajnije pravne radnje stecajnog upravnika (cl. 29 st. 6; cl. 108), kao sto su preuzimanje obaveza, otudjenje i sticanje nekretnina, pojedinih dijelova ili preduzeca u cjelini, pokretanje parnica, **izrada nacрта stecajnog plana prije njegovog podnosenja sudu ili povjeriocima i sl.**

Privremeni odbor povjericaca

- Imenuje ga sudija radi zastite interesa stecajnih povjericaca, do izbora “stalnog” odbora povjericaca (clan 29 st. 2)
- Mogu obavljati sve one zadatke kao i “stalni” odbor (proizilazi iz citavog clana 29)

Privremeni stečajni upravnik treba da (clan 16):

- Istrazi uslove za otvaranje stečajnog postupka
- U nekim slučajevima i upravlja stečajnim dužnikom (prema članu 15 – mjere osiguranja)